



AGDER
fylkeskommune

Studentstrategi Agder 2030

Sammen om en attraktiv region for studenter og
nyutdannede

Vedtatt av Fylkestinget i Agder den 01.03.2022





Innhold

1	Innledning	3
1.1	Bakgrunn.....	3
1.2	Prosess og medvirkning.....	3
1.3	Fylkeskommunens rolle.....	3
2	Førende dokumenter	3
2.1	Regionplan Agder 2030.....	3
2.2	Universitetsbysamarbeidene.....	4
2.3	Felles løft.....	4
3	Status og utfordringer	5
4	Satsninger	7
4.1	Agder er en attraktiv region å studere i.....	7
4.2	Flere studenter blir værende i regionen etter endt utdanning	8
5	Oppfølging	10

1 Innledning

Studentstrategi Agder 2030 har fokus på studenter og nyutdannede i Agderregionen. Målsettingen med studentstrategi Agder 2030 er å skape en attraktiv region for studenter og for nyutdannede.

Strategien har to satsningsområder:

1. Agder er en attraktiv region å studere i
2. Flere studenter velger å bli værende i Agder etter endt utdanning.

1.1 Bakgrunn

I 2020 ble det utarbeidet en regional studentmelding¹ som belyser ulike aspekter ved det å være student i Agderregionen. Meldingen legger grunnlaget for arbeidet med Studentstrategi Agder 2030. Studentstrategi Agder 2030 er forankret i Regional Planstrategi for Agder 2020-2024².

1.2 Prosess og medvirkning

Forankring og medvirkning, både internt og eksternt, har vært avgjørende for en god strategi. I arbeidet har det vært bred involvering av fylkeskommunens samarbeidspartnere og regionale samarbeidsaktører fra tilbuds- og etterspørselssiden i arbeidslivet. Arbeidet har også vært tema på avdelingsmøter i Agder fylkeskommune. Studenter ved regionens utdanningsinstitusjoner ble tidlig involvert i prosessen gjennom møter med studentledere, studentparlamentet og vertskommunenes studentråd. Strategien har også vært på høring til involverte aktører og andre interessenter.

1.3 Fylkeskommunens rolle

Studentstrategi Agder 2030 er en regional strategi fylkeskommunen har ansvar for å koordinere og følge opp. I dette arbeidet har fylkeskommunen flere roller knyttet til samfunnsutviklerrollen, myndighetsutøver og tjenesteprodusent. Fylkeskommunens tjenester som er av særlig relevans for strategien er skole og opplæring, folkehelse, levekår og likestilling, samferdsel, næring, kultur, idrett og frivillighet og tannhelse.

2 Førende dokumenter

2.1 Regionplan Agder 2030

Samtlige kapitler i **Regionplan Agder 2030** gir føringer for Studentstrategi Agder 2030, direkte eller indirekte. Kapittel om kompetanse og utdanning gir de tydeligste føringene, men også kapittel om attraktive og livskraftige byer, tettsteder og distrikter.

¹ PS 67/20

² [Regional planstrategi for Agder 2020-2024 - Agder fylkeskommune \(agderfk.no\)](https://agderfk.no)



2.2 Universitetsbysamarbeidene

Universitetet i Agder har over tid samarbeidet med vertskommunene Grimstad og Kristiansand for å utvikle gode universitetsbyer. I den sammenheng har universitetet sammen med kommunene, næringsliv og kulturliv utarbeidet strategier og handlingsplaner som legger grunnlag for en strategisk og langsiktig satsning mot felles mål.

2.3 Felles løft

Felles løft 2.0 er et samarbeid mellom Universitetet i Agder, NHO Agder og regionens næringshager og næringsforeninger, med mål å bygge Agder som en synlig og attraktiv kompetanseregion med et felles mål om bo- og næringsattraktivitet.

3 Status og utfordringer

Den regionale studentmeldingen beskriver status og utfordringer knyttet til fylkets studenter og belyser ulike aspekter ved det å være student i Agder.

Studentenes helse

Studenters psykiske helse oppgis å være dårligere enn psykisk helse for den yrkesaktive befolkningen. Det er en utfordring at ansvaret for studenters helse synes uklar, særlig fordi mange beholder fastlege på hjemstedet når de flytter ut for å studere. Helsetilbudet i Studentsamskipnaden i Agder skal være et supplement til kommunenes, fylkeskommunens og private aktørers tilbud. På grunn av stor pågang er det ikke alltid slik i praksis. Studentsamskipnadens tilbud er ofte rettet mot ungdom opp til 24 år. En stor andel studenter er i målgruppen, men likevel er det også en stor andel som faller utenfor disse ordningene.

Også studentenes tannhelse er dårligere enn tannhelsen hos befolkningen for øvrig. Det har tidligere blitt vurdert hvorvidt de fylkeskommunale tannklinikene kunne tilby studentrabatt. Den offentlige tannhelsetjenesten har ikke anledning til å subsidiere priser eller gi økonomisk støtte til en slik drift på grunn av ESA-retningslinjer.

Bruk av kollektivtransport

Studenter benytter kollektivtransport mer enn dobbelt så mye som befolkningen ellers. Et godt kollektivtilbud er derfor svært viktig for studentvelferden. Studenter etterlyser større fleksibilitet til å delta på sosiale arrangementer på kveldstid i hele fylket. Videre reduseres mulighetene for å ha praksis utenfor de største byene fordi det er vanskelig å komme seg til de tidligste vaktene i praksisperioder. Omtrent halvparten av studentene i Grimstad bor i andre kommuner enn vertskommunen, og gode kollektivmuligheter mellom byene i Agder er derfor viktig.

Et variert kultur- og fritidstilbud

Et variert kultur- og fritidstilbud er viktig for trivsel og virker inn på regionens attraktivitet og omdømme. Studentene er noe mindre fornøyde med kulturtilbudet i Agder enn landssnittet, men det varierer også mellom studiebyene på Agder. Selv om flere kulturinstitusjoner har rabatterte priser for studenter, er det vanskelig å trekke studenter til arrangementene. Det er usikkert om det er fordi tilbudet ikke treffer studentene innholdsmessig, eller om det handler om andre faktorer, som pris eller at studentene foretrekker tilbud i regi av studiestedet. Studenter i Agder er flinke til å ta kulturelle initiativ, men det etterlyses større oppmerksomhet rundt de initiativene som studentene selv tar.

Studenters kobling til arbeidslivet

Tilknytning til arbeidslivet har mange former. Praksis inngår som en obligatorisk del av flere rammestyrte profesjonsutdanninger, men også andre studier har praksis i arbeidslivet. Nytdannede som har hatt studierelatert kontakt med arbeidslivet har mindre sannsynlighet for å være mistilpasset i arbeidslivet etter endt utdanning.

Samarbeid om studentoppgaver er et viktig moment for å knytte tettere kontakt mellom studenter og arbeidsliv. Gjennom dette kan studentenes kompetanse benyttes, samt at studentene får et innblikk i arbeidslivet og kan skaffe seg nyttige

nettverk.

Agders tilvekst av nyutdannede

I Agder er det kun Kristiansandsregionen som har positiv tilvekst av nyutdannet arbeidskraft. Agder har utfordringer som gjør at fylket oppfattes som mindre attraktivt for unge arbeidstakere. En del kan være koblet til likestilling- og levekårsutfordringer, som får regionen til å fremstå som mindre åpen og inkluderende sammenlignet med andre byer i landet. Agder er også blant studenter kjent som en region hvor mange ansettelses skjer gjennom nettverk, og ikke gjennom åpne ansettelsesprosesser.

Studenttilværelsen under pandemien

Den endrede studietilværelsen som følge av pandemien har gjort hverdagen mer utfordrende for studenter. Studenter opplever redusert motivasjon, mindre struktur i hverdagen og mindre sosiale aktiviteter. Mange opplever at deres normale fritidsaktiviteter ikke lenger lar seg gjennomføre, og flere oppgir økt grad av ensomhet. Det siste året har det vært en økning i antallet studenter som oppgir å ha fysiske plager, slik som følelse av trøtthet og lite energi, stress, søvnproblemer, nakkesmerter og hodepine. Videre har det vært en betydelig økning i rapporterte psykiske plager blant studenter. Konsekvensene av nedstengningen er større for studenter som er i en tidlig fase av studier og karriere og uten etablerte nettverk. Pandemien har også resultert i en reduksjon av tilfredshet med Agder som studiested.

4 Satsninger

Studentstrategi Agder 2030 har to satsingsområder. Den skal bidra til å gjøre Agder til en attraktiv region å studere i og bidra til at flere studenter blir værende i regionen etter endt studietid. Dette kapittel sier hvor vi skal være (mål), og hvordan vi kommer dit (tiltak).

Måloppnåelse vil avhenge av et godt samspill mellom aktørene i regionen. Studentstrategi Agder 2030 har to satsingsområder. Disse blir fulgt opp med en handlingsplan.

4.1 Agder er en attraktiv region å studere i

Agder skal være en attraktiv region å studere i. Dette legger vekt på overgangen til høyere utdanning, og at det legges et godt grunnlag for at studenter blir værende etter endt utdanning. Studenttilfredshet er viktig for at de som studerer i Agder skal få en god studietid. Det legges til rette for gode helsetilbud, mobilitet, kultur og god kobling til arbeidslivet. Attraktive universitetsbyer, og en studiehverdag som tillater å ta hele Agder i bruk er viktig.

Satsninger mot 2030: Agder er en attraktiv region å studere i

Hvor skal vi være	Hvordan kommer vi dit
I Agder har alle lik mulighet til å gjennomføre høyere utdanning	Sikre at en større andel flerspråklige fullfører høyere utdanning
	Sette høye krav til samarbeidet mellom videregående skole og høyere utdanning, spesielt rettet mot elever/studenter med spesielle behov
	Sikre gode rådgivningstjenester i videregående skole
	Samarbeide regionalt for at flere kan ta utdanning der de bor med gode møteplasser for å studenter i distriktene

Hvor skal vi være	Hvordan kommer vi dit
I Agder er det et godt samarbeid om studenttrivsel mellom utdanningsinstitusjoner, fylkeskommune, kommuner og Studentsamskipnaden i Agder	Aktørene må sammen drøfte tiltak for bedre studenttrivsel, og også koordinere og samordne ansvaret for studenttrivsel.
	Støtte opp under universitetsbysamarbeidene mellom Universitetet i Agder, Grimstad kommune og Kristiansand kommune
	Bidra til å understøtte kommunenes arbeid med studentenes helse, og legge til rette for psykososiale lavterskeltilbud for studenter uavhengig av alder

Hvor skal vi være	Hvordan kommer vi dit
Agder har gode mobilitetsløsninger som ivaretar studenters transportbehov, også der det ikke er marked for konvensjonelle tjenester	Utrede mulighetene for mulighetene for en mer effektiv forflytning mellom de større byene i Agder der flest studenter bor
	Bidra til at billettpriser på kollektivtransport gjenspeiler studentenes økonomi
	Utvikle et universelt utformet kollektivtilbud. Dette gjelder også gang- og sykkelveier

Hvor skal vi være	Hvordan kommer vi dit
Agder har et bredt kultur- og fritidstilbud som treffer studenter i alle aldersgrupper	Øke bruken av studentrabatter ved arrangementer i samråd med kulturlivet
	Oppfordre kulturinstitusjoner til å aktivt engasjere seg i fadderukene ved de ulike utdanningsinstitusjonene slik at studenter får oppleve bredden i kulturlivet i Agder
	Motivere til synliggjøring av fritidstilbud og fritidsaktiviteter

4.2 Flere studenter blir værende i regionen etter endt utdanning

Når vi gir studenter en god studietid, legges samtidig et godt grunnlag for at studenter blir værende i regionen etter endt utdanning. En god start på arbeidslivet, inkludering, mangfold og likestilling og bostedsattraktivitet vil være avgjørende faktorer.

Satsninger mot 2030: Flere studenter blir værende i regionen etter endt utdanning

Hvor skal vi være	Hvordan kommer vi dit
Studentene er tettere koblet til arbeidslivet i regionen i løpet av studietiden gjennom nær kontakt med potensielle arbeidsgivere	Legge til rett for at studenter i større grad deltar på arrangementer som potensielt bidrar til å koble studenter og arbeidsliv
	Bidra til at studenters kompetanse benyttes som innovasjonskraft i utvikling av regionen
	Være pådriver for at arbeidslivet benytter studenter ressurser for å styrke arbeidslivets arbeid med relevante problemstillinger
	Øke bruken av UiAs kompetansetorg i forbindelse med innspill til relevante og aktuelle problemstillinger knyttet til studentoppgaver, samt til formidling av stillinger og



	sommerjobber for studenter
--	----------------------------

Hvor skal vi være	Hvordan kommer vi dit
Arbeidslivet i Agder er kjent for å satse på nyutdannede	Helhetlig satsning på nyutdannede i arbeidslivet i Agder og være pådriver for å synliggjøre fordelene ved å ansette nyutdannede
	Motivere arbeidslivet til lik satsning for at funksjonsfriske og personer med funksjonsnedsettelse skal få samme muligheter til å lykkes i arbeidslivet
	Fortsette jobben med en felles satsning på heltidskultur og heltid som norm når stillinger utlyses
	Fortsette å sette forventninger til inkludering og mangfold, både i offentlig - og privat sektor

Hvor skal vi være	Hvordan kommer vi dit
Agder er en attraktiv region for unge i etableringsfasen	Legge til rette for et godt bo- og arbeidsmarked
	Motivere arbeidslivet til åpne og inkluderende rekrutteringsprosesser
	Samarbeide om å bygge opp de nye store industrielle satsningene i regionen
	Støtte opp under fleksible arbeidssteder og gode etter- og videreutdanninger

5 Oppfølging

Studentstrategi Agder 2030 skal være styrende for valg og prioriteringer i arbeidet med studenter og nyutdannede i Agder i perioden frem til 2030. Det vil bidra til å nå målene i Regionplan Agder 2030. Strategien gjennomgås årlig i arbeidet med fylkeskommunes årsrapporter, økonomiplan og budsjettarbeid. Nye prosjekter som krever politisk oppfølging, må tas opp som egne politiske saker.

Det er viktig med en praktisk og konkret tilrettelegging med langsiktig, koordinert og samlet innsats av regionens aktører om vi skal oppnå resultater. Strategiens satsinger må ses i sammenheng med andre vedtatte strategier, handlingsplaner og initiativer i Agder fylkeskommunevertskommunene og aktørene innen høyere utdanning. Felles ambisjoner, gode samarbeidsprosesser, sambruk av ressurser og virkemidler vil være viktige suksessfaktorer for å nå målene.

I arbeidet med studenttrivsel er studentdemokratiene ved utdanningsinstitusjonene i Agder viktige samarbeidspartnere. Studentdemokratiene må derfor i større grad inviteres inn i regionale utviklingsprosesser og være en naturlig høringsinstans i saker som berører studenter. Agder er et fylke med flere aktører innen høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og studenter må være en naturlig samarbeidspartner og målgruppe i regionens planer og strategier.

Universitetet i Agder og vertskommunene Kristiansand og Grimstad er viktige regionale utviklingsaktører på utdanningsfeltet som Agder fylkeskommune har et tett samarbeid med i dag. Dette samarbeidet bør styrkes ytterligere. Som et ledd i dette samarbeidet er det etablert en arbeidsgruppe som skal utarbeide en samarbeidsavtale mellom Universitetet i Agder og Agder fylkeskommune. Samarbeidsavtalen skal konkretisere viktige samarbeidsområder på utdanningsfeltet.



AGDER
fylkeskommune

Studentstrategi Agder 2030

Agder fylkeskommune

Postboks 788, Stoa
NO-4809 Arendal

Org.nr.: 921 707 134
Bank: 3207.28.74993

Besøksadresse Kristiansand:
Tordenskjolds gate 65

Besøksadresse Arendal:
Ragnvald Blakstads vei 1

www.agderfk.no